

terméseket ad, de könnyen rothad. Igen nagy a savtartalma.

Az idei komisz év igen alkalmas volt a peronoszpora tanulmányozására. Azért igen kérnök a gazdákat, hogy biztos híreket adjanak a rézkénmáj és a rézkénpor hatásáról. Eddig a termés héttizedrészenek vége van! Nagyon kevesen lesznek szerencsések szüretelni. Is az a szeptemberi és októberi időjárásról függ. Ha ez is rossz lesz, semmi szüret sem lesz!

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárására közhírré teszi, hogy Csáktornya községére vonatkozó föld, I. II. IV. osztályu kereseti löke, kamat és járadék, fegyver ügy az általános jövedelmi pótdó, valamint a hadmentességi díj kivétési lajstromok Csáktornya község-házánál f. évi szept. 10-től szept. 18-ig 8 napi közszemlére kitéve lettek

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő szeptember 5-én az esti vonattal Csáktornyára érkezett. A tanítóképző-intézet több ügyében tárgyalt Zrínyi Károly igazgatóval. Megtekintette az állami polgári leányiskolával kapcsolatos internátus befogadására szolgáló bérházat a Pataky Kálmán igazgatóval és a polgári iskolák több ügyeiről érkekezve, jelen volt a polg. iskolák megnyitó ünnepségén.

— **Esküvő.** Fejér Dénes nyug. honvédszázados Stridóvárról folyó hó 5-én vezette oltárhoz a helybeli róm. kath. templomban Zechmeiszter Fáni úrhölgyet, Zechmeiszter Viktor náprádfai bérlo leányát. A polgári esketés d. e. 10, az egyházi utána 11 óra-
kor volt meg. Mint tanuk Göncz Árpád postáügyi főtanácsos s Gréz Erőnő tanítóképző-intézeti tanár szerepeltek. Az esketést követőleg a menyasszony bátyja Zechmeiszter Viktor kemesenmihályai plébános megrész beszédet intézett a fiatal párhoz. Az esketés után a Zrínyi-szállóban ebéd volt. Délután az új házaspár nászútra indult.

— **Veni Sankte.** A tanév megnyitása a városi iskolákban a múlt héten megtörtént az egész vonalon. A beiratások a hónap elején folytak le s így az egyes iskolák nagyjában már be is népesültek. Az állami elemi és polgári iskoláiban mult kedden, az áll. tanítóképző-intézetben tegnap volt meg

a Veni Sankte. Az ünnepies istentisztelet után a tanév ünnepélyes megnyitása is meg volt a szokásos formások mellett minden iskolában. Ebből kifolyólag a tanítások az elemi és polgári iskolákban már pénteken kezdődtek meg, a tanítóképző-intézetben megholnap veszi kezdetét az iskolai év. A gyakorló iskolákban már a hét elején foglalkoztatták a gyermekeket rendszeren. A iparositanonciskola ünnepies megnyitása jövő csütörtökön délután 5 óra-
kor lesz s ezzel az 1910—11-iki tanév az egész vonalon megindult.

— **Bajai Tárházak Részvénytársaság.** Ezen társaság 7-én tartotta alakuló közgyűlését a Pesti magyar kereskedelmi bank helyiségeiben. A társaság, mely 240.000 K teljese-
n befizetett részvénylökével alakult, átvette a Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság által Baján felépített új tárházakat. A társaság igazgatóságába bevásztattak petői Szutrély Lajos országgyűlési képviselő, a Bajai Takarékpénztár vezérigazgatója, Weidinger Dezső bajai földbírtokos, a Bajai kereskedelmi és iparbank elnöke, Markovits Ede a Bajavidéki Takarékpénztár ügyvezető igazgatója, Kürti Károly a Pesti magyar kereskedelmi bank aligazgatója, Bachrach Siegfried (Baja) és Hirschmann Leó (Csáktornya) a társaság ügyvezető igazgatói. A felügyelőbizottságba választottak: Weisz Miksa (Csáktornya), Wollak Rezső (Csáktornya), Hammerschlag Oszkár (Budapest).

— **Titkár választás.** A Csáktornyai Jótékony Nőegylet Novák Károlyt, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár tisztviselőjét választotta titkárujau.

— **A Boba-csáktornyai vasút.** Amikor ezt a vasutat megépítették, azaz a célzattal létesítették, hogy majd valamikor elsőrendű vasúttá alakítják át s a Pozsony-fumei vasúti forgalom lebonyolítására használják fel. Ez hangoztatta boldog emlékeztető Baross Gábor miniszter is, amikor a vasutat 1890-ben megnyitotta. Sok év után most látjuk első ízben a törekvést az eszme megvalósítására. A tervbe vett intézkedések szerint ugyanis kiállításunk van, hogy a vonalat nagyobb teherbírással és gyorsabb járatokra rendezik be. Ezt a vasúttársaság már el is határozta s az építést a jövő évben megkezdeti.

— **Matinée.** A csáktornai izr. nőegylet f. hó 18-án vasárnap délután 5 óra-
kor a Zrínyi-szálloda nagytermében saját emberbaráti céljaira matinée rendez. Szíves közreműködéseket megígérték a következő hölgyek és urak: Hoffmann Gyuláné, Pátkai Irma, Benedikt Melta, Arányi Ferenc hegedűművész Berlinből, Hubay Jenő orsz. zeneakadémiai tanár volt tanítványa, Wollák János joghallgató Alsólendváról, Nagy Géza orsz. zeneakadémiai tanár volt tanítványa, Katz Lipót lókántor, Bachrah Elemér. A hangverseny a válogatott programszámoknál fogva magas nívójának ígérkezik, érdeemesnek a művészetkedvelő közönség figyelmére és pártfogására.

— **Deakrekviem.** Kegyeletes tényt gyakorolt pénteken a helybeli áll. el. iskola tanestüle és tanulóifjúsága, amikor d. e. 9 óra-
kor a kath. templomba vonult, hogy a Dolinac Gábor páter lelkiüdvéért tartott gyászistentiszteleten részt vegyen. Gábor alya az elemi iskolának egyik hitoktatója volt, ki azonban súlyos betegsége következtében a szüniidőben elhunyt. Ez a mise a tanítótestület kérésére tartatott meg, mely ily módon kívánta kegyeletét leróni az iskola részéről is volt kártársa irányában.

— **Magyar iskola Serajevóban.** A serajevói Magyar Egyesület magyar nyelvű iskolát létesített Bosznia fővárosában, amely az ottani magyarok gyermekeinek tanítását van hivatva teljesíteni. A magyar nyelven kívül a horvát és német nyelvet is tanítani fogják. Az iskola a Magyar Egyesület helyiségeivel egy házban van. Az iskola vezetője Moravetz Imre volt jankovici ig. tanító, aki feleségével együtt látja el a tanítást. Ovodát is létesítettek, amely vezetését Kálóczy Mariska volt csakovcei tanítónő vállalta el. Moravetz Imre intézetünk tanítványa volt.

— **A népszámlálás költségei.** A belügyminiszter valamenyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez az 1910 évi népszámlálás költségei ügyében körrendeletet intézett. E szerint a népszámláláshoz szükséges nyomtatványokat az állam szolgáltatja, azonban a kérdőpontok kitöltéséről a községek saját költségükön kötelesek gondoskodni. Ehhez képest a számláló biztosoknak, továbbá az összeírási munkálatok felülvizsgálásával megbízandó közegeknek díjazása, a fuvar és

Ami édesebb a szerelemnél.

— Orosz életkép —

Lapkin Ivanovics Ivan, egy kellemes külsejű fiatal ember és Jambliczkája Szejmonovna Anna, egy fitos orru kisasszony, leültek a padra a patak partja mellett. Nagyon kitűnő helyen állott ez a pad, lefelé águ fák veték körül. Kíváncsi szem nem láthatott át a lombok sűrűségén csak a vízből felszökellő halak láthaták, mi történik a paddon. Közükben a horogvesző s a horgon reáuhzott féreg. Mindjárt hozzá is fogtak a horgászáshoz.

Mily boldog vagyok, hogy végre egyedül lehetünk — szólalt meg Lapkin. — Sok, nagyon sok mondanivalóm van neked, Szejmonovna Anna. . . . Midőn először láttalak, akkor tudtam meg csak igazán, hogy miért vagyok a világon. . . . Akkor tudtam meg, hogy mi a szerelem. . . . az igazi, a forró szerelem. . . . Már pedzi. . . . Ne, ne huzza ki még a horgot! Hadd harapjon bele a hal. . . . Mondd, Szejmonovna Anna, remélhetem-e, hogy te is szeretsz engem? . . . De most gyorsan rántsa ki a horgot. . . .

Szejmonovna Anna gyorsan kirántotta a horgot és felsikoltott. A levegőben egy ezüstös hal ficáinkolt a horgon zsinór végén.

— Jaj hamar fogja meg! — ujjongott a leány.

A hal kisiklott Ivanovics Iván kezéből, egy

darabig vergődött és csipkődött a fűben — egy loccsanás — és megint benn volt a patakban.

Lapkin midőn a hal után kapott, a halacska helyett Szejmonovna Anna kezét kapta el s ajkához szorítva, megcsókolta. Szejmonovna Anna szabadkozott egy kissé, de már késő volt. Az első csókot nyomon követte a második, utána a harmadik, a negyedik. . . .

Midőn már szeri-száma sem volt a csóknak, vidám kacaj szólt meg a hátuk mögött. Megfordultak s látták, hogy a vízből egy furdó gyermek kukkan fel előttük. A Szejmonovna Anna öcsse lubickolt vígan a hős patakban. Megállt előttük aztán ismét kacagott.

— Hi, hi, hi. He, he, he! Csókolódtatok! Megálljatok megmondom a mamának!

— No, de ha van benned tisztesség, — hebegte Lapkin — még sem fogod megenni. Gyálatosság volna leleskelni másra, de még gyálatosabb aztán be is árulni.

— Ha kapok egy rubelt, nem árulak el benneteket! De ha nem adtok meglátsástok!

Lapkin elővett egy rubelt a zsebéből s odaadta a lurkónak. Kólya — így hívták — füttyentett egyet és beugrott a vízbe.

De a fiatalok nem mertek többet csókolódni.

Lapkin másnap tussal és festékekkel kedveskedett a Kólya gyerekeknek, Anna pedig egy darab csokoládét tört neki. De a gyerek mindig ott lábatlankodott körülötök, egy lépést sem tettek, hogy a nyomukba ne lett volna.

— Kicsi gyermek még — dühöngött magában Lapkin — s mégis mily szörnyű gazember. No ebből is szép akasztófavirág válik még valamikor.

De Kólya ahelyett, hogy magába szállt volna, utóbb még követelőbb, még szemtelenebb lett, folyton fenyegetőzött, hogy így elmond mindent a mamának, úgy elmond mindent a mamának. Szóval: zsarolta a szerelemeseket. Végre már órát is követelt tőlük.

Az is megtörtént egyszer, hogy Kólya ebéd közben hirtelen felkacagott. Kezdetben csak úgy odakancsalított Lapkinra, de aztán alattomosan vihogva oda sugta neki:

— Meséljek valamit?

Lapkin oly vörös lett mint a rák, Szejmonovna Anna pedig kifutott a szobából.

Augusztusig tartott ez a gyötrelmes állapot. De augusztus végén Lapkin megrkerte Anna kezét.

Mily boldog nap volt az!

A szülők beleegyeztek a házasságba. Nyomban aztán, hogy ez megtörtént, Lapkin szaladt ki a kertbe, megfogta Kólyát s úgy helyben hagyta, hogy a jövendőbeli sógor ordított, mint a sakál.

Jött Szejmonovna Anna is, az meg a fülét rángat a meg a kedves öccsikejének.

Később midőn már boldog házastársak voltak, kölönösen megvallották egymásnak hogy sem mátkaságuk alatt sem mátkaságuk előtt soha oly boldognak nem érezték magukat, mint midőn kitöltötték mérgüket azon a gaz Kólya gyermekén.

egyéb költségek a községeket fogják terhelni. A községeknek, illetve a városoknak kell viselniök a számláló biztosoknak és a községi vagy körjegyzőknek és egyéb népszámlálási felülvizsgálóknak járó díjakat is. A választói reform céljaira szükséges adatok kitöltéséért az államkincstár fogja megfelelő különdíjazásban részesíteni a számláló biztosokat és felülvizsgálókat.

— **Hűdrágaság.** Általános a panasz országsszerte a hús megrágulása következtében. Mindenfelé már húszsorszorú is beszélnek, melynek igazi alapja azonban a marhaarak rohamos s makacs áremelkedésében is van. Hiszen a vármegye ahszpanja is rámutatott arra a rettenetes drágaságra, mely ezen a téren az egész vonalon uralkodik. A hűdrágaság miatt mi is panaszkodhatunk. S panaszkodni talán még több okunk van, mint másoknak, mert a határszélén lakunk, ahonnan orruk elől viszik el a legkövőbb falatokat a külföldre, magunknak pedig a soványabbjával kell beérnünk, melyet aztán még drágán kell megfizetnünk. A marhahús kilójáért 1.44 K. fizetünk. tavasszal még 1.12 K volt az ára. A szelet ára tavasszal 1.28 K volt, most már 1.60 K-t kérnek érte. A disznóhús nem emelkedett, mert az most is 1.60 K, de drágább lett a borjúhús, melyért különként most 1.76 K-t fizetünk, tavasszal pedig 1.44 K-ért kaptuk. Hogy hol kötünk majd ki ily következetes emelkedés mellett, arra majd a tél válaszol.

— **Belgiumban** a brüsszeli világkiállítás alkalmazási levélbélyegeket becsatoltak ki, amelyeket felemelt árrban árúsítanak; az 1, 2, 3 és 5 centimes levélbélyegek ára a rendes ár kétszerese, — a 10 centimesek pedig 15 centimes. Ezek a kiállítási levélbélyegek csak Belgium belföldi forgalmában érvényesek. Ma Magyarországra szóló küldemények bérmentesítésére használják fel az ilyen kiállítási levélbélyegeket, a küldeményt a magyar posta úgy tekinti, mintha egyáltalában nem volna bérmentesítő.

— **Hiányos bejelentések a munkásbiztosító pénztárnál.** A Nagykanizsai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár igazgatósága és felügyelő-bizottsága azon tapasztalatra jutott, hogy a munkaadók egy része biztosításra kötelezett alkalmazottait egyáltalán nem jelenti be, vagy pedig a bejelentett alkalmazottak bérét, illetve fizetését a ténylegesnél kisebb összegben vallja be. Mindkét ténykedés törvényellenes és szigorúan büntetendő cselekmény. Ezen viszás, nemcsak a pénztár anyagi helyzetét, hanem a megbetegedő alkalmazottak gyógyezését is károsan befolyásoló állapotok megszüntetése végett, szigorú ellenőrzésre és eljárásra utasította az igazgatóság a pénztár vezetését, mely a legközelebbi napokban — a törvényben biztosított jogánál fogva, — a gyári-, kereskedelmi-, építő- és kisipari üzemekben úgy Nagykanizsán, mint a vidéken az ellenőrzést a légszélésebb mederben gyakorolni fogja. Azok a munkaadók tehát, akik ezekre ny büntetéstől menekülni óhajtanak, csak a saját érdekében cselekednek, ha be nem várva az ellenőrzési eljárást, melynek költségei szintén a munkaadót terhelik, sietnek még be nem jelentett munkásaik bejelentésével, illetve bejelentett alkalmazottak fizetésének kiigazításával. Figyelmébe ajánljuk a munkaadóknak, hogy a munkásbiztosítási törvény »próbaidőre« nem ismer és így mindazon alkalmazottak, akik próbaidőre, egyes napokra mint kisegítők, vagy ideiglenesen

vannak felvéve, ép úgy bejelentendők, mint az állandó alkalmazottak. Ezek bejelentése illetve kijelentése már csak azért sem ütközhetik nehézségbe, mert a törvény úgy a bejelentést — mint kijelentést nyolc napi határidőt enged, tehát a rövidebb időn, illetve csak napokon át dolgozó munkások, illetve alkalmazottak be- és kijelentése egyidejűleg történhetik. Mihez tartás végett megemlíjük még, hogy az alkalmazott, illetve az üzemből lényegesen foglalkoztatott egyén családi minősége a bejelentési kötelezettség alul nem mentesít.

— **Az ujoncok bevonulása.** A honvédelmi miniszter intézkedése szerint az idei ujoncok kivétel nélkül október 6-án vonulnak be állomásuk helyére. Ez az intézkedés az izraelita vallású ujoncokra való tekintetből történt, kiket az okt. 5 és 6-ára eső üzsztendő ünnepe miatt erre a két napra szabadsággal kellett volna, ami nagyobb zavarokkal járt volna.

— **Balatonfüred világfürdő.** A minek már régen meg kellett volna történnie, valóra vált most: a fürdő tulajdonosai bérbeadták. Ezáltal nem angol konzorciumról van szó, amely a fürdőt bérbeveszi, hanem a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankról, melynek nevében a budapesti Schiffer Miksa és Grünwald testvérek tárgyalnak a bencésrenddel. A bank e célból részvénytársaságot szervez, mely Balatonfüredet világfürdővé fejlesztené. Ez volna az ország első fürdője, mely a téli-nyári időnyre volna berendezve. Ez természetesen milliós befektetést igényel, mit a bank rövidesen finanszírozna. Az átvétel tavasszal történik.

— **Ékszerrel tilos házalni.** Az utóbbi időben gyakorta fordult elő, hogy egyes házalók házról-házra járva arany-és ezüst-órákat árúsítottak. A kereskedelemügyi miniszter most rendeletet intézett a vármegyékhez melyben felhívja a hatóságokat, hogy a törvény erre vonatkozó rendelkezésének szigorúan szerezzenek érvényt.

— **Büvészet estély.** Le Lormán hírneves bűvész ma este a Zrinyi-szálló nagyteremben rendkívül szórakoztató Stanley bűvész-estélyt fog rendezni. Miatán Le Lormán már egy ízben nagyon érdekesen játszott Csáktornyan, ajánljuk mutatványait a közönség figyelmébe. Atrocitása ezúttal, a kiváló jóslási mutatványokon kívül, az arab lakir rendkívül érdekes mutatványai fogják képezni, melyekről a fakir a szerkesztőségnek fenyves bizonyítványokat mutatott be. Le Lormán ma d. u. 5 órakor iskolai előadást is rendez lezállított helyárrakkal.

— **Népesedési statisztika.** A feljegyzett adatok szerint ez év második negyedében a csáktornyai járásban születtek 552 s meghaltak 276-an; a perlaki járásban 560 és 338-an. Az első járásban a szaporodás 276 s az utóbbiban 222 lelket tesz ki. A csáktornyai járás messze multa fölül szaporodás tekintetében a vármegye többi járásait. A vármegye 13 járásában 2005 a szaporodás.

— **A vármegye állatállománya.** A f. évi tavaszi állatösszeírás szerint a vármegye területén találtattott 185113 drb. szarvasmarha, 35.460 drb. ló, szamar és öszvért 179.153 drb. sertés, 99405 drb. juh és kecske. A szarvasmarha állomány, a mulévihez viszonyítva, 3568 darabbal, a ló, állomány 799 darabbal csökkent, míg a sertések száma 94 darabbal, a juhok száma pedig 1235 darabbal emelkedett.

— **Tüvész.** Sormás községben a mult

héten óriási tüvész pusztított, mely rövid idő alatt a község keleti oldalát mintegy félkilométer hosszúságban lángtengerbe borította. A kiskánizsai tűzoltók a borzalmas hőségben csupán a lakóházak megmentésére szorítkozhattak, de kötelek, hogy a tűz nem csapolt át az utca másik felére. Elégett 70 gazdának minden betakarított termése, a kazlak megszámlálhatatlan mennyisége és összesen 104 gazdasági épület.

— **Agyonütötte a villám.** Mult hó 31-én nagy vihar vonult végig Muraközön, mely emberáldozatot is követelt! Kercsmár György meraládóztól is követelt! Levétele céljából egy fára mászott, a villám agyoncsujtotta.

— **Sertészárlat.** A disznók között kitört sertésorbánc miatt, az osztrák földmivelségi miniszter a sertések az alsólandvai és csáktornyai járásokból való bevitelét megtiltotta. Ebből a két járásból tehát nem lehet szállítani disznót Ausztriába. Ezek szerint sertéseket, külön engedély nélkül, csakis vasúton és kizárólag a 850. sz. u. állategészségügyi értesítőben megnevezett vásárookra és közbághidakra lehet szállítani.

SAJÁT TŐKE 850.000 K.

NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN.

Szerződéses viszonyban a Magyar Országos Központi Takarékpénztárral Budapest, saját tőkél 38 millió K.

ELŐNYÖS FELTÉTELEK MELLETT ENGEDÉLYEZ HITELEKET:

Tőzsdéi értékpapírokra és vidéki részvényekre, vagy bekebelezés alapján (váltó nem szükséges).

Törlesztéses jelzálog kölcsönöket, földbirtokra vagy emeletes bérházakra 10—50 évi törlesztésre. Már meglévő jelzálog kölcsönöket olcsóbb áratra konvertál.

914 1-3

Szerkesztői üzenetek.

— K-a. l-o. Kikkét besoroztuk.

Értesítés.

A n. é. hölgyközönség szives tudomására adom, hogy bevásárlási utamból nagy választéku igen elegáns párisi kalapmodellekkel tértem vissza; így tehát bármely kényes izlés kívánalmainak úgynevezett, mint minőség tekintetében teljesen megfelelehetnek.

Az alkalmazott elsőrendű kalapdiszítóm által bármely átalakítást igen előnyös árrban teljes melegezésre végzetlehetek.

Diszkek és tollaktak nagy választék!
Vidékre kiválasztásra készséggel küldök.

Teljes tisztelettel:

Kelemen Béla

férfi- és női divátáruháza Csáktornyan

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Pređplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leti 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i faj računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Švindlerija.

Jeden naš trgovac je pisal jednoj fabriki da mu naj piše po kakvoj ceni daje svoju robu. I evo dobil je odgovor iz Beča, akoprem je fabrika vu jednim Magjarskim varašu. Kak je to moguće? Tak dragi moji, da on bečki fabrikant svoje canjke već nije mogel nikak drugač prodati nam, jer smo je poznali, nego je vu Magjarskoj otpril jednu filijalu, pak je celomu svetu dal na znanje, da je to nova fabrika.

Tak jih na stotinu i stotinu, takvih spekulantov dela i tak naše peneze odneseju vu stranjsku zemlju. Stim smo mi siromaškeši, jer oni penezi bi vu našoj zemlji mogli ostati, naši ljudi bi si kupili kruha za nje i srećneši bi bil orsag.

Mi najme 600 milijonov korun damo svako ljeto vu stranjsku zemlju za takvu robu, koju i doma delaju fabrike. Primislite si, da ako bi ovi 600 milijonov rezdelili med milijon ljudi svakomu bi došlo 600 korun. Dakle milijon ljudi bi moglo živeti iz onih penez, koje mi vu stranjsku zemlju hitimo za canjke, koje bi bolje mogli doma dobiti. Ali čuje još dalje. Rečite mi čim su bolje nemške šibice, kak one, koje se vu naših fabrikah delaju. A vidite mi za šibice damo vu stranjsku zemlju i vezda još, kada su naše fabrike glasovite dva milijone krune. I to su penezi!

Mnogo i mnogo bi vam takvih peđdah mogel nabrojiti. Peđde, koje nas spravljaju

na siromaštvo, koje pokazujuju kak smo nemarni sami za sebe. Dosta žalostno je to.

To si i sami morete premisliti, da ako jeden clovek mnogo krvi pusti iz sebe da onda oslabi. Vidite tak smo Vam i sa tem, ako jeden orsag vnogo penez pusti iz sebe, onda i taj orsag oslabi. Tko je tomu kriv? Krivi su naši nekoji trgovci, krivi smo mi sami, kriva je naša nebriga, jer se mi nestaramo stēm, odkud su zeli trgovci onu robu, koju nam hoćuju prodati, nego mi kupimo kakvegd canjke, samo ako su cifrastī. Žalostno je to dragi moji i jako je već tu vrēme, da si malo premislavamo nad tem, te da se popravimo.

Istina ima i takve robe, koje se dosta nedela vu našem orsagu, ali tomu su opet naše lenosti krive. Samo gledimo naše špar-kasse, niti jedna se ne trsi vu orsagu na to, da bi fabrike napravila i tak si peneze pomnožavala na solidnom temelju, nego svaka se trsi samo poljodolcam dati peneze i zemlju obteretiti.

Trebalo bi da jedanput preglednemo i trsimo se tak prirediti naše življenje, kak je nam hasnovito, naš orsag pomagati jer je to i nam hasen, a ne druge orsage koji nam nikakovog hasna nedaju nego su nam još neprijatelji i grđuju nas izsmehavaju da smo njihovi norci.

Za nas je jako znamenita stvar, da se naše fabrike čim bolje obogatiju i čim više fabrikah se postavi. Jer čim je već fabrik, tim više dobiju siromaški ljudi posla.

Svaki clovek, koj ide vu štacun, naj

mu bude prva misel, da od trgovca zahteva domaće fabrike robu. Domaća je svaka fabrika koja je vu ovim orsagu. Dēnes već od gombošnice, do damfmašine sve delaju vu naših fabrikah, pak je zato moći sve dobiti iz domaće robe samo je treba zahtevati.

On trgovac, koj neče domaću robu tržiti naj si obesi svoje zube na klin, mi od njega nekupujemo nikaj. Naj se barem tak vuči postenja, jer ako hoće, da tu med nami živi, onda naj snami čuti nas pomaže tak budemo i mi njemu pomagali.

Samo tak bude srećen ovaj orsag, ako budemo svi se trsili marljivo delati na blaženstvu njegovim.

KAJ JE NOVOGA?

— **Primicia.** Novak György vashegjskoga poljodolavca Alajoš zvani sin, koj je u Zagrebu svoje teologicke učenje svršil i u sv. Franja-reda stupil, aug. 28-ga dana je svoju prvu sv. misu držal u štridovarskoj cirkvi.

— **Počastnigradjanin.** Od štridovar občine gradjanini su Terbőcz Istvan umirovljenoga ministarskoga savjelnika, nekdašnjega orsačkoga ablemata od čaktornjaiskoga kolara za počastnigradjanina zbirali. Počastnudiplomtu budu mu Knezevich Viktor barun, Denitz Šandor školski ravnatelj, Štern Mikša štacunar i Nemetz Ferenc občinski birovo prěk dati.

— **Vjenčanje.** Tersztenyak Jozef belicaiski učitelj i kantor je augustuš 20-ga

Vodeni konjić.

Lēpi, milo-topli majuški dēn je bil. Sunce je iz globokoga morja, visokoga-mudroga neba veselo sijalo na million ružice, kojih vugodno duho je med drēvjem i listjem šalno skrivačkajući vetrić zdigel i po okolici reznosil. Mašine su neprestalno sfočkavale, težaki na visokom šancu delali i popēvali; ipak je zidanje štreke pomalom napredovalo, jer su nē dosta lokomotive imali za pridonaganje materiala. Giavo i inželēr Szabó Károly je silno tri, ili barem dva lokomotive prosil...

Poslušajmo! Iz daleka se na jedenkrat gromni glas čuje. Stari inželēr je hitro zgrabil svoj dalekozor i za nekoji hip si je zadovoljno vu sēru braću brundal:

— I to je rētkoča. Tri lokomotive mi pošle direkcija, prem da bi dva dosta bili.

Mašine su stale Glavni inželēr Szabo pako se požuri, da hitro previzitēra na novo dorukovano armado. Takvi su tē lokomotivi bili, kak stari invaliduši. Bili su na novo pofarbani, lagērani, spucani, zbitsani, ipak su hranmi bili. K takvomu poslu je želēzničkadirekcija navēk zmuštrane, za polagani posel potrebne lokomotive dala.

Iz medju trojih, je zadnji bil najveći, kojemu se s od strani svetlo ime bleskalo: »Šandor.« Negda je snellegc morat biti, kada je s omamnom brzinom letel po bezkrajnih ravninah, bregih, šumah, po mosti, kroz brege prěk i nosil je sobom veselje i žalost. Tako rekuć se vidlo nanjim, kak žaluje svojo prošto diku.

— Daj njim Bog dober dan, milostivni gospodin! Čuje se jeden fagot s odzaja.

Inželēr iznenadno pogleda tam. —

— Bog daj, Bog daj, Miska dragi! Pak kak ste se vi sem dotukli?

Vojda lokomotiva je bil kostiti stavec sa širokemi pleći, s dobrovoljnim obrazom magjarskoga običaja. Modra oprava mo je od oljinskih pečatov sa s cifrana bila.

— Tak sem se sēm dotukel gospon inželēr, da nemrem jakoga posla s vršavati; šesdeset lēt sem star, no pak nečem Sandora zapustiti — reče stavec pak s ljubavjom briše jednoga žutoga gomba.

Inželēr je gori žisel na lokomotiv.

— Jeli je dobra mašina? — zapita.

Jaka je, ali za hēg je već nē. Znucači smo se, milostivni gospodin.

— No čujete Kiss Miska, vi ste još vu dobrim stališu, dapače i vaša mašina, — reče

Szabo glavni inželēr, pak se po predelju ogledava.

Na jedenkrat začudjeno oči odpre. Na polici, vu jedni škatuljki s glaznatim pokrivo, vidi jednoga vodenoga konjića. Razmišljava: Kak je tē kukec s tenkodugačkim telom, mrežnatemi četiri krilci, i s od dvejuh strani debelemi očmi sim došel? Kakva kapca veže jo neznatno živinicu k ovoj železnoj strašili? Szabó inželēr je ove ocelnato-tvrde mašinite nē za takve ljude poznal, koji bi se s lovljenjem nekakvih kukcih zabavljali, pak pod glažom držali.

— Ali stari, kaj očete vi stēm kukcom? pita začudjeno inželēr.

— Čuden dogodjaj je to milostivni gospodine. Ako se to nebi bilo s menom pripetilo, nebi veruval niti svojemu otcu.

— Ja znam, da ste trudni, hodte s menom v ono sušo, pijmo jedno steklo pive, pak mi povečte pipecenje.

— Jako hvalim gospon inželēr! Ti Pišta! — oberne se k hacaro — imaj Šandora nabrigi.

Seli su se vu hlad jedne velike lipe i stari mašinfirer je počel govoriti.

*

Pred tridesiti lēt je uanas dva drugač

dana držal svoju vjenčanje u Muračanju s Šteinauer Vilma gospodičnom. — Fejér Dénéš stridovarski vlastelin je september 5-ga prije podne ob 11 vuri u čakornjaiskoj farni crkvi svoju vjenčanje držal s Zechmeister Fanny gospodičnom.

— **Magjarski učitelj u inozemstvo.** Bukareštska (Romania) Szent-László magjarska družlva je magjarskoga učitelja potrebuvala i na to natječaja zan pisala. Učiteljsku službu je Varga Imre dobio. Varga Imre je svoju učenje u čakornjaiski kr. preparandij svršil.

— **Umiranje.** Bočari Švastič Benő, nekadašnji veliki župan u Zalavarmegiji, je u prošlim mjesecu u svojim 77 lét stari dobi umrl. Njegov mrtvo telo su iz Buda-pešta na Keszthely donesli i tamo julinš 31-ga dana na vekivečni počinek spravili.

— **Novi brzovaj.** Stridovarsku brzovaj već delaju. Augustuš 30-ga dana su se hapili ovu, 16 kilometer dugo brzovaj od Muraszerdahelya čez Muraszentmartona zidati. Brzovaj budu poprilici september zadnjega prek dali prometov.

— **Uspjeh štelinge.** U čakornjaiskim kotaru od 1 jezero 117 mladencah su 212 novaki ostali na štelingi za soldate.

— **Kraljovo ljetovanje.** Njegovo Veličanstvo magjarski kralj je u sriedu se odputoval iz Ischla u Wien. U Wien je odvečer došel i od kolodvora u schönbrunski kaštelj se odpelal.

— **Vjenčanje u jedni rubači.** U Americi su se već svakojačke vjenčanje dogodile, ali takvo, kaj se vezda pripetilo, mozbit i tamo još nē. Jeden Buchmann zvan mladenac i njegva ljubezna, Miss Colombia Cheek atlantska (Georgia) od dobre familie diece smrtno tu se radi imeli, ali dievojni otec nikaj je nē hotel znati od ove stvari. Kaj ne bude dievojnka skočila, tak je bil ot-c pazlivi, da je svoju k čer svako noć zaprl u njezinu hižu i njezine oprave je odnesel u njegovu spalnicu. Ali ljubezni ljudi su jako izumljivi i proti svake pazljivosti je jeden noć Buchmann pod oblok došel, kamenčke je hital na oblok, dot čas se zaručnica zbudila i k obloku došla. Tam je nju čekal mladožnja s automobilom. Na

hitroma su lojtru donesli i ova lépa dievojnka — jedna čipkana rubača je bila njena čela oprava — je dolipazila na lojtri i se u automobil sednula. Jednako su k svećeniku tirali, gde su čelu dogodaj popu povedali i buduć svećeniku je sve jedno, makar za rubaču, ali pak za zaručnu opravu zoveju opravu, kaj dievojnku pokriva, skupa je nje zdaval. Itak, kak muž i supruga su tirali u jednu svratištu, od kuda je vjutr mlada žena jednoga službenika poslala dimo za njezine oprave. Nē zamo oprave, nego i od roditelje blagoslova je donesel službenik, na kaj je blažena mlada žena niti nē mislila.

— **Ogiftani soldati.** U Mariaverderu (Nemski orsag) pri 176 pešičkim regimentu su 23 soldati zbeležali, ar su jeden odvečer ogiftanu mesu dobili za večerju.

— **Strelili su ga zvjerokradici.** Trauttenberg Frigyes baruna u pustavamski šumi Krebs Adam pustavamskoga stanovnika su u šumi na smrt streljenoga našli. Krebs je u branjevinu navaden bil vadasil, i tak misliju, da su zvjerokradici strelili. Nabita puška je poleg njega ležala. Vmoritelja zandari iščeju.

— **Kuliko kruha jemo?** Najveć kruha potroši Dania, ovdje svaka persona popriečno 287 kil kruha poje u Belgii na svakoga človeka 274 kil dojde. U Francuzkimsorsagu 254 kil je popriečno. U Nemškim orsagu 270 kil, u Švajcu 212 kil. Na magjarski zemlji jeden človek u jednu godinu popriečno 212 kil kruha potroši. Talijanska, Španjolska i Portugalska tak malo potroši, da statistika to niti ne zeme u račun.

— **Umorstvo radi jedne dievojke.** Herman Imre i Herman Kálmán Kišsadaiski poljodelavci su Tóth Janoš gazdu radi jedne selske dievojke zatukli. Vmoritelje su već vlovili.

— **Na smrt vpičeni tiskar.** Humejnjk Lajoš tiskar je septembra 3-ga kesno, kakti pijan dimo došel u Felsőerdősorsku pod 39. brojom ležeću stan, gđ je skupa stanauval svojim těstom, Nobloch Imre klanfarom. Oj obitelja člani su njega, kakti pijanoga jako špotali, koj je grubjan postal, na kaj su proti njega išli, i tak pošteno ga zbuhal; vre pri hervanju je jeden noža na-

prē vzeli i nemoćnoga človeka u srce vpičil. Humejnjk se skupasrčil i odmah umri. Hižni su za branitelje telefonerali, koji su već smrt konstaterali. Na hitroma su došli i redari i kada su od obitelje člane izpitavali, se vun vedrelo, da tiskara je njegov těst na smrt vpičil. Nobloch Imria su uhišili.

— **U Dunaj vtopieni težak.** U subotu vjutr Flesko Jozef 38 let stari ležak je u Buda varasu na Dunaj stojeći iz Boscšida zvanoga hajova žito spravil na brežuljak. Pod jedne s žitom napunjeno vreće se je popičil i u Dunaj bučnu! Na oslobodjenje su se zurili, nego već je kesno bilo, ar nesretni človek je u vodu vtopil.

— **Kaj jēju kralji?** Zanimljive posle poveda jeden englezki časopis od toga, kaj, kada i kak jēju kralji. Nē stari kralj, koj ljeti u jutro ob peti, v zimi pak ob šesti vuri se stane gori, predi se kupa i brije i onda poje zajtreka. Njegov zajtrek stoji iz kave, mlieke, puternikruh i mrzlo meso. U podne potroši: jeden tanjēr juhe, jedno povrće s mesom i jednu kupicu pive. U peti vuri mu gori dvoriju: juhu, pećenku, sira, sada i poslastice, zvun toga jedno kupicu pivo i jednu kupicu lahko bordeaux vino. Za obeda kralj išče spije jednu čašu crno kave. Ruski car je narodni. Najprvić je ruske hrane. Samo kavjara nē ima rad. Jako rad je boršta i čia. Obedvē su zelenje juhe s malami falate mesa. I Viktor Emanuelova kuhnja je narodna. Taljanski kralj vjutr ob šesti vuri potroši jednu čašu teu, onda se ide šetat u vrl. Drugoga zajtreka mu u podne dvoriju gori. Kralj najrajše je biljinske hrane. To nē moći reći od Alfonz španjolskoga kralja. On teu, čokoladu, kavu, mlieku, pecivu, ziskvita i mrzlo meso zajtrekuje. Ob jedenajsti vuri na gabelfrústük poje ov mliadi kralj juhu, pećenku, povrće i sada. Poslie podne ob četerti vuri mu gori dvoriju teu s biskvitom i sendvićum. Ob sedmi vuri odvečer je obed, koj stoji iz dvēvrstne juhe, iz već poslasticah, sire i sade. Ob osmi vuri drugoga obeda mu dvoriju: teu s pecivami i s mrzlom mesom i s vinom. Ob poljedenajste vuri kralj ide se počivat u onim nadu, da bude dobro spal.

— **Umorstvo radi jedne šibice.** U

sunce svētilo: ja sem bil mlad, a Sándor najhitreša mašina vu čelom orsagu. Kak sem ja toga stroja ljubil! Kak da bi človek bil! Imel sem ga nabrigi, snažil sem ga, — krušni-sudrug mi je bil. Moj hacar Gábor ga je takaj rad imel, dober prijatelj mi je bil, lani je vumrl.

Tak dugo me Sándor nosil, dok mi seje vu Szolnoko hitro srce plamnulo. Hej, gospodin nadinželér! Takve lépe dievojke nēsu vnogo vidli, kak moja Rózsika. V septembro smo gosti obdržavali. Ah Bože, eli je to blaženo leto bilo! Mislil sem, da ga blaženeseга človeka nega na svētu kak ja.

Dok budem živ, nē zabim jednoga dneva! Spočetka augustusa popoldan sem moral svojim vlakom odputovati. Rózsika se je već od jutra stozavala, op dan so ju već krči grabali. Onda sem saznal, kakov aldiv potreboje prvo dčte. Skorom mi je srce puknulo; bojal sem se, da mi žena odmah vmerje. S besnoval, kiel sem, plakal sem se ali sve je bilo zabadava, moral sem iti. Vu strašnom položaju sem se zavlekel na lokomotiv. Mrzil sem na Sandora. Mislil sem dok dimo dōjdem, da Rózsiku mrtvu najdem. Ni sem znal kaj delam i nikak sem se nē mogel zmiriti.

— Gábor, za volju Božju, prosinite, pazi na mašino; ja nēti misliti več nemrem — prosil sem hacara.

— Ne boj se baček, — batrivi me on, ali videl sem, da je i on uzrujeni. Za svakim kilometrom je rasel vu meni strah i podražljivost. Čul sem zdvojno javkanje moje ljubezne žene, koje mi je srce mrcvarilo. Strašno službo ima železničar! Moral sem svojega angeleka vu najvešoj muki ostaviti! Z vručimi rukami me obinula, tiskala, vasta su njoj mlo šeptala:

— Miška moj dragi, naj me ostaviti, budem vmrla. Samo ve me naj ostaviti!

Gospodine, nek si premisliju moj duševni položaj! Bez pameti sem grabal sēmtam. Regulatora sem gde nazaj porinul, da pa manje idemo; ni sem se mogel zdoma odtrči; gđe pako sem ga naprē pošiknol, da berže dojdemo do cilja i skim predi nazaj. Izrujanost je vu meni sve jakša postajala, koje je vu meni približajuća bura, još bolje napinjala. Od jugozapadne strani su se nevarno sivi oblaki borili jeden čez drugoga i za kratko vrēme obstrli nebo. Komaj polvure po sunčenim zapado se je črna noć na nas prelomila i viher bludno

tutil i ručal. Bliskavica je gusta jedna za drugom na sve kaje okolo nas sičala. Ruženje cuga se je s menjšalo sa gromnom grmljavicom tak, da ne smo jeden drugomu reć čuli još menje razmeli. Razdraženost, sdvojnost, viher, rana noć i grmljavica su mi glavu zmele, kak da bi nor bil. Sel sem se, opet sem gori skočil, bez zroka sem odpiral vrata od kotla, obračal sem se sim tam kak zbēšeni vuk vu jami. Siromaški Gábor je takaj ves sprežtrašeni bil. Ruko mi sa sum jakostjom tiskal; moguće je mislil, da jedenput samo vun skoćim.

Gospon oberinželler, ako je tē izkusni človek nē kremene, ja bi se bil ouda vu stacionih segurno poboravil i nekam zaletel, da bi se bil celi cug na komadiće zdrobil!

Musikanje je pustilo, ali deždj je stem bolje lejal; vu črnoj kmici je znami cug letel, a vu mojem srcu smrtni strah.

— Od onda je moja Rózsika segurno vmrla; ti Gábor! — viknem — znam, da! ... i v istom hipo mi je reć zabegla, srce mi je prestalo, krv je zmrla vu meni.

Strašen pogled mi se je pred oči pokazal, kad sem čez oblok naprē pogledal.

Sav tvrd i nēmo sem s desnom rukom vun na šanc kazal. Gábor je kmeni prisko-

Keckemétu Čaky Pavel brijačkipomoćnik je na putu od Kovač Antal bačvarmeštra jednu šibicu prosi, kaj bude na cigariju vužgal. Kovač mu je ne dal šibicu, na kaj je Čaky noža vanpotegnul i Kovača vpičil. Kovač sada vmira, Čakya su uhitili redari.

Napućivanje od Medjimurja. 1910 godinu u aprilis, majuš i juniuš mesecu sledeće su bili od rođenje i umiranje broji: u csakortnjajskim kotaru rodili su se 552, umrli su 276, prirast je 276; — a* perlak-skim kotaru rodili su se 560, umrli su 338, prirast je 222. U ćelim medjimurju dakle u drugim ćetvrt godinu rodili su se 1112, umrli su 614; prirast je 498.

— **Jedne 104 lět stare ženes mrt.** U Murakeresturu je jedna Matuzalemska doba stara žena umrla ove dane. Szokol Györgyova vdvica, rođena Cupan Anna je pokojna, koja se u 1805. septembar 22-ga dana rodila u Murakeresturu.

— **Smrt jednoga birova.** Kerčmar Gjura muralövönskoga birova je velika nesreća dostigla minućeg meseca, zadnjega dneva. Kak nam odonut jeden prijatelj piše, augustuš 31-ga dana, kada je deždj išel i germelo, imenuvani birovi je tužen išel na vrt k jednomu orehu, i tam je vože ovežuval; med delanje je strēla doletela vu oreh i tak ga je zahliknula, da je nesretni birovi odmah umrl. Za birova ne samo njegva rodbina, nego i ćela občina se tuguje, ar je dober keršćenik, i dober birovi bil, koj je svoje diele uvijek po redu svršaval.

— **Buna u jednoj hrvatskoj seli.** Blizo Zaprešić občine u Vranje zvanog seli su proti Rasen Ivan seljagazde radi šestdeset korun duga egzekuciju vodili, i iz njegve štale jedno kravu su odegnali, kakti fant. Gazda je tomu protistal, na kaj je egzekutor za žandare poslat. Rasen svojom suprugom naprotiv žandare je stal, i željeznimi rasuhami su se na žandare postavili. Jeden žandar je strelil, i gazda je mrtev skupa opal. U seli se velika uzrujanost počnelo i stanovnici su s željeznimi rasuhami na žandare išli. Žandari su presilni bili od austrijanskoga hatara žandarsku pomoć prosi, na kaj su seljaki pobegnuli. Iztraga je podijena.

— **Nikita kralj u Wienu.** Nikita, montenegroški kralj bude u oktobar mesecu našega kralja, I. Franc Jožefa pohodil u Wienu. Iz Wienu će Nikita u Szentpétervar putovati k ruskomu caru.

— **Smrt na senokoši.** Bičak Daniel 77. lēta stari alšoscenteržebetski stanovnik je u prošlim petek poslie podne sēnu spravljal na polji. Na hitroma mu je hudo postalo i skupa se srušil. Dok su kojemu došli, već je mrtev bil. Srćeni krć ga je zaklal.

— **Skupastresjeni vlaki.** Na Zalašentiván Kisfalud-Pusta stacionu septembar 5-ga vjutor ob šestu vuri iz Zalaegerszega na Celdömölk polazeći peršonalški vlak se je s jednim teretnim vlakom skupastresnul. Dva lokomotivi i ćetiri vagoni su se jako pokvarili. Med putnike nikakva nesreća se ne pripetilo.

— **Gđe ne trebaju vojnićstvo.** Kaposvarško 19. honvéd-bataljuna k letu u Fiumu budu premjestili, pošto vezdašnja kasarna nikak je ne dobra, i varoš ne hoće od jedne druge skrbiti. U Fiumi za bataljuna su već mesto pripravili.

— **Ljubomorni muž.** U Parizu Bonvet tridesiti lēt stari stolar strahovitom nacinom je hotel svoju mladu suprugu uništiti, ar je na nju ljubomorani bil. Ženu je k postelovi nogi prevezal i u obraz je na kaplice sprical vitriola. Bouvet je onda k svojem bratu išel, i ćisto mirno srćem povedal, kaj je napravil s ženom. Ženu su na pol mrtvo našli, nemilostivnoga muža pak su uhitili.

— **Nož i kosa.** U Panćovi su se dva serb težaki, Peity Janoš i Argjelan Pēter vu Baranj-zvanog krćmi zabavljali. Žganicu su pili, veseli su bili, ali potlam su se posvadili i Argjelan je s nožom svojega pajdaša skupavpikal. Ov je težkemi ranemi dimo dibal, ali za kratkoma je s kosom najzajošel, i to trikrat u njegovmu buntovniku ubostil. Pod pol vure su se obedva u krćmi izkrvarili.

— **Strašno ubojstvo.** Strašnim nacinom se je od ovoga svēta skonćal Bodnar Lajoš nadudvariski težak. Predi si je s hamrom jednoga zahrđjavoga ćavla vubil u želudac, već si je gorirezal tuććizilu, zadnjic

pako s svojom puškom se je u glavu strelil. To misliju, da Bodnar je ne bil pri pravi pameti.

GOSPODARSTVO.

Koliko zaslužiš pri mleku? Kmetški pisatelj jeden je izračunal: — Krava z 500 kil žive težine, koja ima vsako leto jedno tele i daje poleg toga veliko mleka, potrebuje sledeće množine redilnih snovi skozi 250 dnevov. — Beljaka 1.20, štirke 6.24, masti 0.35 kil; breja krava beljaka 0.35, štirke 3. — maščo 0.20 kil. — Na leto daje to sledeće broje:

za 340.25 kil beljaka	á	50 fill. K.	170.12
» 1950.— »	»	» 10 »	» 190.50
» 110.— »	»	» 50 »	» 55.—
» 10.— »	»	» 8 »	» —80

K. 416.42

Skupne potrebsćine na krmi. K temu pride za ćišćenje, za hleb i potrebsćine, za obresti i riziku, za porabu krave, sve skupno K. 133.60 — Vsi troški za takovu kravo bi torej znašali K. 550.05 — Dohodki pa:

1 tele, 4 tedna, 74 kil po K 1.08 — K 80.—; i ćrez 9 mesecov po prodaji teleta 2.300 litrov mleka po 20 fill. je K 460.—; od toga 10% za raznašalca mleka (ćrez 270 dnevov) po K 180.—
50 K ostane torej » 410.—

Skupno dohodki znašajo 490—

Tak znašja kmetova izguba oziroma troški zagnojitev 60 Korun. Dotićni pisatelj veli: muž bi moral prodajati liter mleka z 25 fill, potom bi imel gnoj kaj jedini dobićek.

Mokro klet posušiti ako nastaviš v njo klor-kalijeve soli: za većjo klet zadosťuje pol kile. Ta sol zvame mokroto na-se, i kmlu opaziš ćez soljo vodu. Daj to sol potem nad moćni ogeni, da izgine voda v pari in sol je zopat rabljiva. Zlasti za krompirjeve kleti je to sredstvo dobro, jer nasprotne temu, da dobiju krompirji nove klice.

Urednikovi odgovori.

D. Janos. Najpervi hvala vam za ono lēpu pismo i za onoga veršusa, koje ste nam poslali. Na obedv bude došel red. Kaj se pako ono drugo tiće, na to mi samo vam toga odgovoro damo, da bolše je s takvim ćlovekom niti na reć stati, koj se norca dela; ar onomu ali roge, ali pak duge vuhe faliju, nego sigurno more biti to, da nema pameti.

ćil i sav blēdi s široko odprtemi oćmi je zijať vut. Glava mi je šumela, kak da bime bil što gutil, ipak sem s težka nekojo reć zgnjel:

— Gledi, gledi Gábor... toga ćrnoga angela na šancu! Maše nam s dvema rukami, nek stanemo. Rózsika je vmrla, on maše.

Gábor je drhtal, kak šiba na vodi, ar njim je to neka groznoga bilo — gospon oberinzellér. Vu oni svetli, veliki krpi, koje je lampuš iz semafora na visoki šanc i zastor deždja hitil stal njim je sam smrtni angel. Ćisto i dobro smo ga vidli kak nam zdvojno maše s krilami i rukami...

— **Brat Miška, brat Miška!** s kešći Gábor, pak me zgrabi za ruku.

— Ćuga moramo zastavi! — viknem izvanebe.

Odprl sem šipa, da oznaći opasnost, zgrabil sem bremzo i stisnol sem ju ćisto doli. Sve zgibe lokomotiva su pokale, pras-kale; lanci su ćegrtali, kotaći ćviliili, sapot je za ogluheli zvjindjal... i ćug je drhtajuć postal.

Na jedenkrat se ćuje lupljenje s vratmi, zdvojna vika, kletva vu ćrnoj noći, ali ja ne

sem si trl glavu s nićera, nego skoćim doli na štreko.

... Ta mrtvećka slika još navek tam stoji i maše... strahovito maše... Idem proti njemo, da ga primem! — nikaj, nema tam nikaj, samo jedna ćrna tenja.

Nekaj me samo silom napravu lira, idem do tristo metrov daleko, — kak zarašćeno sem stal, noge su mi korenje pustile, a ćelo mi je hladno znoj oblejal. Predmenomi naduta, široka rićka sumi, mosta je podrla i tak samo nekoje železne stanje strćiju iz globuke vode; nekoji zakesjeni hip i svi smo poginuli.

Ploha je prestajala i ja zadrevenemi koltrigami idem pomalo nazaj k ćugu, gde se je srdilost i kletva na molitvo obrnula, kada su putnici ripećenje saznali.

Od hladnoga vremena i srećnoga spasenja sem se malo pomiril i počel sem okolo iztraživati. Ne sem praznovereć, gospon oberinzellér; ćetiri gimnazije sem svršil i tak ne verjem vu coprije ipak sem potražival zrok te bēnsne pojava. Nemirno sem hodil pred ćugom gori-doli, ali na štreki ne sem videl tēlo koje bi bilo moći prijeli, ali ta ćrna slika je ipak tam bila i mahala.

Ve sem nehotice na veliki semaforlam-

paš pogledal, koj je na lokomotivo bil, i ćuda kaj sem videl, iznutra na lampušovi šajbi je jeden vodeni konjić, koj je krilca gibal i zdvojno se koprcal.

Vu ovom hipo sem sve prerazmel. Formo ovoga kukca je svetlost lampušo puno povećšano na zastor deždja i na štreko hitila, njegova oriáška tenja je bil smrtni angel, koj nas je zastavil.

Ćadni su Božji putli, gospon oberinzellér! Ako ja ne ostavim jedno mlado, ljubljeno, lēpo ženo domaj, koja se ran onda trudi i mući; ako me velika bol, strah i izvanredna uzrujanost ne ćini za praznovjernoga, — onda ne vidim mahajuću strah, ne zastavim ćuga i tak se zaletimo svi vu naduto rieko, da neći jeden živ ne ostane. Zato je vodeni konjić za vekovićni spomenek vu toj škatalju na Sándoro.

Samo v jutro sem saznal, da je Rózsika jednomo lēpomo d-ćako živiljenje dala, kojega sem za Sándora krstili dal. Ve je svećenik.

— No, Bog poživu vas i vašega vrēdnoga sina! reće oberinzellér, pak si trukneju s mašinistom, kojega je ona strašna vura opet uzrujala.

Gabona árak. — Cienú zítka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	18 20 —
Rozs	Hrż	12 20 —
Árpa	Ječmen	12 00 —
Zab	Zob	13 50 —
Kukoricza	Kuruza nova	13 00 —
Fehér bab új	Grah beli	20 00 —
Sárga bab	zuti	18 20 —
Vegyes bab	změšan	15 80 —
Kendermag	Konopljenoseme	18 20 —
Lenmag	Len	22 50 —
Tökmag	Koščice	22 00 —
Bükköny	Grahorka	13 60 —

Borszéki
GYÓGY-ÉS ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!
Borszéki

az
ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA, ANGOLKÓR és VÉRSEGENYSÉG
ejlen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és
hűsítő ital a legelső minden vizek között.
Főraktár Csáktornyan:

Stráhia Testvérek
977 9-30 fűszer- és csemege üzlet.

Házeladás.

Csáktornyan, a Wlassics Gyula
utca 20—22 sz. a. fekvő

ház és beltelek

(1309 □öl) szabad kézből eladatik.
Feltételek **Wollák Rezső** ügyvéd
irodájában tudhatók meg.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás,
most egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakarit minden fáradtságot
és megerőltetést!

Linx 1909; aranyérem; legnagyobb kifizetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviselet:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel
működő lokomobilok
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.
Az ipar és mezőgazdaság leg gazdaságosabb, leg tartósabb és leg megbízhatóbb üzemgépe.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül

1416./910.

918 1—1

HIRDETÉMÉNY.

Közhirre tesszük, hogy Drávavásárhely község tulajdonát képező

drávahídi korcsmaépület

a hozzá tartozó kettel, szántóföldekkel 1910. évi szeptember 26-án
d. e. 9 órakor nyilvános árverésen Drávavásárhely község jegyzői irodá-
jában 5 évre bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 800 kor. Árverési feltételek a jegyzői irodában meg-
tekinthetők.

Drávavásárhely, 1910. szept. 7.

Marinovits Ferenc. közs. jegyző.

Prelozsnjak Antal. közs. bíró.

Azonnali vagy szeptember 15-iki
belépésre keres

segédet

WEISZ SÁNDOR
Csáktornyan

fűszer, rövid- és norinbergi árú
kereskedő.

Schmidt Ede :: zongoraterme

CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitünőbb minőségű
zongoráit.

Olcso árak! :: Becserelés!
Részletfizetés! :: Jótállás!

A fűszer-, rövidárú- és norinbergi szakmában jártas

segéd azonnal felvétetik
Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan.

A legjobb padlóház
FRITZELAKK

TARTÓS! :: ELEGÁNS!
:: KIADÓS! ::
I HASZNÁLATBAN A LEGOLCSÓBBI!

Tudományos lapokban az egészségügyi
szabályoknak megfelelő összeállításánál
fogva dicsézőleg felemlítve.

Kapható Csáktornyan: **GRANER TESTVÉREKNÉL.**

MINDENKÉPP
KÉSSÉK
KIPRÓBÁLNI!

JOL JAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZUL JAR
HA NEM ÜVELA
VÉDJEGYRE
TESSÉK
KIPRÓBÁLNI!

STOCK-COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből.

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos vegy-
elészorzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

754 33-58

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki vá-
rosban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy
cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Hirschsohn Testvérek Csáktornyan

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az ur-, nő- és gyermek-
öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke-
és végáruk, szőrmék stb.ek vegytisztítását és festését.

Ügyszintén ágytollak tisztítását és fehéreneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos
áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízatást
kér a

836 12-26

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

A mélyen tisztelt hölgyközönség figyelmébe!

Szíves értésükre adom, hogy női szabó üzletembe Bécsből egy kitűnő

angol és francia szabásznő

érkezett, ki b. megrendelőim minden igényeinek meg tud felelni.

További szíves pártfogásukat kérve, maradok

kitűnő tisztelettel

Özv. Oberthy Ágostné
Zöldfa-utca 23.

910 2-2

Rőfösárú kereskedősegéd

ki ügyes eladó és a magyar, né-
met és horvát nyelvet bírja, szeptem-
ber 15-ére felvétetik.

HERZER I., Csáktornya.

912 2-2

A

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉZSVÉNYTÁRSASÁG Csáktornyan

folgó évi július hó 1-vel új üzletágat honosított meg, amennyiben a már több intézetnél
közkedveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjesztetni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál **heti befizetési könyvecskére**
15 éven át hetenként 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év
eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza.

Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt, bármikor** is netán **elhalna**, úgy
azonnal ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösökének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és
ilyenkor természetesen, annyszor egy korona és annyszor a megfelelő pótdíj fizetendő,
ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknél portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk
rendelésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld,
jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

859 12-4

AZ ELISMERT

LEGJOBB

LEGELTERJEDTEBB

MAGYAR NAPILAP

AZ UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Rákóczi-út 54.

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön

Szerkesztőtárs: Dr. Ágai Béla

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 2 K 40 fillér, 1 negyed évre 7 K, fél évre 14 K
egész évre 28 K

Ipáros s kereskedő előfizetők cégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetők névjegyzéke.

Ipáros s kereskedő előfizetők cégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

Bádogos:

Hübgch Manó, (faszénraktár) Csáktornya
Dörner Sándor "

Börkereskedő:

Mayer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő:

Tihanyi Mihály Damása

Butorraktár:

Butor és koporsóraktár.
Horák Odón Csáktornya
Schwarz Lipót, Varazdin
Hirschler Ármin Varazdin

Cipész:

Masznak József, Csáktornya
Mező Bálint Csáktornya

Divatruház:

Liszt és Brodnyák, Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Férfi szabó:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferenc szabó "

Férfi és női divatárú:

Zrínyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedés:

Mayercsák Béla Csáktornya
közén-, faszén-, magvak és a «Métrágyát,
Értékesítő Szövetkezet» raktára.
Gráner Testvérek, Csáktornya
Mráz testvérek, "
Ifj. Premez Miklós, "
Deutsch Salamon, "
Hirsschohn Henrik, "
Mattersdorfer N. Perlak
Leitmann György Nyírvölgy

Kávéház:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "

Kékkfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai Csáktornya
készíti a híres «Gloria» sósbor-szeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzsy Mátyas, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varazdin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolzer József, Csáktornya
Petrics Viktor, "

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Úri- és női divat, játék és diszmiárú:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Bernyák Károly utóda Csáktornya
Binder Károly
Prostenik Gusztáv, Csáktornya

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Hajas József, Csáktornya
Pecsonnik Ottó, "
Hencsey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály, (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Prusztz Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Özv. Mihálics Ferencné
vendéglő a vasúthoz

Singer Salomon, Kisszabadka
Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár
Söjtöry János, Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyvend. Drávasárhely
Kovács Mihály korcsmáros, Drávasárhely
Leitmann Mihály, Nyírvölgy
Leitmann Bálint, Szentilona
Feigelstock András Bpest, VII., Dohány-u. 81

Szabadalmazott „Kristály” borszűrő gyár:

Herczeg Sándor vasuti vendéglős Csáktornya

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.